

Onsdagen den 14 oktober

Kl. 09.00–09.14
16.00–16.02

§ 1 Val av ledamöter i Nordiska rådets svenska delegation

Val av 20 ledamöter i Nordiska rådets svenska delegation företogs.

Sedan kammaren godkänt den gemensamma listan var följande personer valda till *ledamöter i Nordiska rådets svenska delegation* till dess nytt val till delegationen förrättats i början av nästa riksmöte:

Gunilla Carlsson (S)
Hans Wallmark (M)
Pyyri Niemi (S)
Maria Stockhaus (M)
Aron Emilsson (SD)
Emilia Töyrä (S)
Magnus Ek (C)
Lorena Delgado Varas (V)
Cecilie Tenfjord Toftby (M)
Angelika Bengtsson (SD)
Lars Mejern Larsson (S)
Kjell-Arne Ottosson (KD)
Eva Lindh (S)
Arman Teimouri (L)
Staffan Eklöf (SD)
Per-Arne Håkansson (S)
Pål Jonson (M)
Janine Alm Ericson (MP)
Linda Modig (C)
Daniel Riazat (V)

§ 2 Val av suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation

Val av 20 suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation företogs.

Sedan kammaren godkänt den gemensamma listan var följande personer valda till *suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation* till dess nytt val till delegationen förrättats i början av nästa riksmöte:

Anna Vikström (S)
Ann-Sofie Alm (M)
Johan Andersson (S)
Sofia Westergren (M)
Cassandra Sundin (SD)
Aylin Fazelian (S)
Daniel Bäckström (C)
Lotta Johnsson Fornarve (V)
Lars Püss (M)
Lars Andersson (SD)
Patrik Björck (S)
Magnus Jacobsson (KD)
Åsa Karlsson (S)
Maria Nilsson (L)
Ann-Christine From Utterstedt (SD)
Annelie Karlsson (S)
Mattias Karlsson i Luleå (M)
Rebecka Le Moine (MP)
Ola Johansson (C)
Maj Karlsson (V)

§ 3 Val av ledamöter till styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond

Val av sju ledamöter till styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond företogs.

Kammaren godkände valberedningens gemensamma lista.

Tredje vice talmannen förklarade vald *under tiden den 1 november 2020–23 oktober 2022* till

ledamot i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Ingemar Nilsson (S)

Tredje vice talmannen förklarade vald *under tiden den 1 november 2020–31 oktober 2022* till

ledamot i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Lynn Åkesson

Tredje vice talmannen förklarade vald *under tiden den 1 november 2020–19 april 2024* till

Prot. 2020/21:21
14 oktober

ledamot i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Jan Häggström

Tredje vice talmannen förklarade valda *under tiden den 1 november 2020–31 oktober 2024* till

ledamöter i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Gunilla Svantorp (S)
Marie-Louise Hänel Sandström (M)
Anders Malmberg
Christofer Edling

§ 4 Val av personliga suppleanter till styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond

Val av sju personliga suppleanter till styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond företogs.

Kammaren godkände valberedningens gemensamma lista.

Tredje vice talmannen förklarade vald *under tiden den 1 november 2020–23 oktober 2022* till

personlig suppleant i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Niklas Karlsson (S) för Ingemar Nilsson (S)

Tredje vice talmannen förklarade valda *under tiden den 1 november 2020–31 oktober 2022* till

personliga suppleanter i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Håkan Möller för Lynn Åkesson
Laura Kolbe för Sverker Sörlin

Tredje vice talmannen förklarade valda *under tiden den 1 november 2020–31 oktober 2024* till

personliga suppleanter i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Pyy Niemi (S) för Gunilla Svantorp (S)
Mattias Karlsson i Luleå (M) för Marie-Louise Hänel Sandström (M)
Anne Grönlund för Anders Malmberg
Camilla Serck-Hanssen för Christofer Edling

§ 5 Val av ordförande i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond

Val av ordförande i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond företogs.

Enligt ett förslag av valberedningen utsågs *för tiden den 1 november 2020–31 oktober 2024* till

ordförande i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Anders Malmberg, professor

§ 6 Justering av protokoll

Protokollet för den 23 september justerades.

§ 7 Avsägelse

Tredje vice talmannen meddelade att *Fredrik Olovsson* (S) av sagt sig uppdragen som ledamot i finansutskottet och i krigsdelegationen samt som suppleant i skatteutskottet, i justitieutskottet, i civilutskottet, i socialförsäkringsutskottet, i socialutskottet, i kulturutskottet, i utbildningsutskottet, i trafikutskottet, i miljö- och jordbruksutskottet, i näringsutskottet, i arbetsmarknadsutskottet och i EU-nämnden och

att *Åsa Westlund* (S) av sagt sig uppdraget som suppleant i finansutskottet.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

§ 8 Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält *Åsa Westlund* som ledamot i finansutskottet och i krigsdelegationen.

Tredje vice talmannen förklarade vald till

ledamot i finansutskottet
Åsa Westlund (S)

ledamot i krigsdelegationen
Åsa Westlund (S)

§ 9 Anmälan om faktagromemoria

Prot. 2020/21:21
14 oktober

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktagromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2020/21:FPM5 Kommissionens strategiska framsynsrapport 2020
COM(2020) 493 till utrikesutskottet

§ 10 Anmälan om granskningsrapport

Tredje vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till trafikutskottet:

RiR 2020:17 Drift och underhåll av järnvägar – omfattande kostnadsavvikelser

§ 11 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2020/21:19, 20, 23 och 26 till skatteutskottet

2020/21:24 till finansutskottet

2020/21:27 till miljö- och jordbruksutskottet

Skrivelse

2020/21:25 till näringsutskottet

Motioner

2020/21:2488, 2919, 3712 och 3713 till näringsutskottet

2020/21:2977, 3502, 3503, 3714 och 3715 till näringsutskottet

§ 12 Motioner för omedelbar hänvisning

3 645 motioner avlämnade under den allmänna motionstiden anmäldes.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionerna omedelbart skulle hänvisas till utskott enligt motionsförteckningens förslag.

Motionsförteckningen hade i bilaga fogats till detta protokoll.

§ 13 Granskning av meddelande om en handlingsplan för rättvis och enkel beskattning till stöd för återhämtningsstrategin

Skatteutskottets utlåtande 2020/21:SkU15

Granskning av meddelande om en handlingsplan för rättvis och enkel beskattning till stöd för återhämtningsstrategin (COM(2020)312) föredrogs.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 15.)

*Skärpta regler
avseende hanteringen
av sprängämnes-
prekursorer*

§ 14 Skärpta regler avseende hanteringen av sprängämnesprekursorer

Försvarsutskottets betänkande 2020/21:FöU2

Skärpta regler avseende hanteringen av sprängämnesprekursorer (prop. 2019/20:154) föredrogs.

Anf. 1 ALEXANDRA ANSTRELL (M):

Fru talman! Den proposition som vi nu debatterar innehåller lagändringar som regeringen föreslår med anledning av en ny EU-förordning om kemiska ämnen som kan användas för legitima ändamål men som också kan missbrukas för att tillverka sprängämnen.

Vi moderater välkomnar lagändringar som ökar tillsynen av fler aktörer och uppmanar till fler åtgärder för att öka medvetenheten kring sprängämnen. Men det är inte tillräckligt, och mer behöver göras.

Sverige har enorma problem. Det vi kallar skjutningar och sprängningar, fast det egentligen är mordförsök, mord och bombdåd, har blivit så vanligt förekommande att det ibland bara blir små tidningsnotiser.

Enligt polisen saknar den utveckling som vi sett i Sverige internationell motsvarighet. År 2019 inträffade 257 sprängningar och bombdåd. Många av dessa bombdåd har skett mitt i stan, i bostadsfastigheter och på centrala platser där människor rör sig och lever.

I september förra året skadades en ung kvinna allvarligt när hon passerade en butik i Lund och en bomb detonerade.

I januari i år inträffade två explosioner samma natt, och två bostadshus här i Stockholm, ett i Kista och ett i Husby, fick mycket allvarliga skador. Familjer fick evakueras och föras till sjukhus.

I helgen var det en explosion i ett trapphus i Göteborg. Fastigheten fick omfattande skador, och en flicka skadades och fick föras till sjukhus med ambulans.

Kan man ens föreställa sig skräcken att små barn vaknar av att en bomb detonerar och att familjer tvingas fly sina hem mitt i natten i Göteborg, i Stockholm och runt om i Sverige? Kommer dessa barn att våga sova hemma igen, och vilken skräck kommer de att få leva med framöver? Detta är så ofattbart fruktansvärt.

Människor av den här typen som gör dessa saker och som är så totalt hänsynslösa ska inte få röra sig fritt i vårt samhälle. De som placerar en bomb i ett bostadshus är helt likgiltiga inför det faktum att oskyldiga män-

niskor skadas, blir dödade och kan få sina hem bombade. Det är helt ofattbart. De ska sitta bakom lås och bom länge.

Det krävs en genomgripande översyn av regelverket kring sprängämnen, och straffen måste skärpas. De straffskärpningar som regeringen föreslår i en annan proposition, *En strängare syn på hantering av vapen och explosiva varor*, behandlas i justitiekammaren och är inte tillräckliga.

Utvecklingen måste få ett stopp innan dessa gäng trasar sönder vårt samhälle, det samhälle som vi känner och det land som vi vill att Sverige ska vara. Kriminaliteten hotar inte bara enskilda människors liv utan hela det svenska samhällskontraktet.

Fru talman! Sprängningarna är svårutredda, och det är uppenbart att mer behöver göras och att det behövs utökade verktyg i kampen mot bombdåden.

Polisen har pekat på en rad brister i hanteringen av sprängmedel, vilket ökar risken att sprängämnen försvinner från exempelvis byggarbetsplatser, sprängämnen som sedan används för kriminella ändamål. Därför måste hela kedjan för hanteringen av sprängämnen stärkas och skärpas. Det handlar om allt från tillräcklig kompetens och resurser hos tillsynsinstanserna till att nödvändiga kontroller faktiskt görs kontinuerligt samt att det finns tillräckliga sanktionsmöjligheter mot de verksamhetsutövare som brister i hanteringen.

Enligt polisen är sprängmedel som beslagtogs ofta tillverkade i syfte att användas vid just byggarbetsplatser. Ett krav på en effektivare märkning av kommersiella sprängmedel redan vid produktion, exempelvis genom dna-märkning eller andra effektiva märkningsmetoder, skulle kunna göra det enklare att spåra varifrån sprängmedlen kommer och vem som har tillverkat dem. Det skulle underlätta polisens utredningsarbete.

Vi vill därför se över möjligheten att dna-märka eller på annat sätt förbättra märkningen av kommersiella sprängmedel, just i syfte att stärka och effektivisera det polisiära utredningsarbetet så att fler anmälda sprängningar och bombdåd leder till fällande domar.

Fru talman! I november 2019 gav regeringen sex myndigheter i uppdrag att gemensamt öka samhällets förmåga att hantera explosiva varor samt förebygga och förhindra den illegala införseln och användningen av dessa. Det operativa samarbetet ska stärkas, och förmågan att gemensamt hantera sprängningar och explosiva varor ska ökas. Uppdraget är bra, men det ska inte slutredovisas förrän i november 2021.

Givet den situation som Sverige befinner sig i med mycket allvarlig gängkriminalitet, bombdåd och skjutningar är det angeläget att kraftsamlingen sker mer skyndsamt. Vi moderater vill därför att uppdraget ska slutredovisas tidigare.

Fru talman! Moderaterna står givetvis bakom samtliga våra tre reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall till endast reservation nr 1. (Applåder)

Anf. 2 KALLE OLSSON (S):

Fru talman! I betänkandet behandlas ett antal förslag till lagändringar med anledning av en ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer. Ordet sprängämnesprekursorer, fru talman, är kanske inte ett ord som vi använder i dagligt tal, men det handlar alltså om kemiska ämnen som kan användas för legitima ändamål, exempelvis inom byggbranschen, eller

försäljas inom detaljhandeln. Men de kan också missbrukas för att tillverka sprängämnen. Exempel på sådana ämnen kan vara nitrometan, väteperoxid och salpetersyra.

Lagändringarna omfattar tillståndssystemet, kontroll vid försäljning, tillsynen av EU-förordningens tillämpning och sanktionsbestämmelser. EU-förordningen kan ses som ett nästa steg och en fortsatt skärpning av regelverket inom ramen för EU:s gemensamma arbete för att motverka terrorism och annan allvarlig brottslighet.

Den aktuella EU-förordningen som lagändringarna utgår från trädde i kraft den 31 juli 2019 och ska från och med den 1 februari nästa år tillämpas av svenska domstolar och myndigheter. Här i Sverige är det Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som ansvarar för att förbereda för det praktiska genomförandet av de nya reglerna. EU-förordningen innebär att ett antal listade ämnen även fortsättningsvis inte får tillhandahållas till eller införas, innehas eller användas av enskilda.

Medlemsstaterna kommer också framöver att kunna medge undantag för vissa ämnen. Det kan nämnas att vissa av ämnena kan användas av enskilda privatpersoner kopplat till olika former av hobbyverksamhet, exempelvis radiostyrda modellfarkoster. Möjligheten till undantag blir dock mer begränsad i och med den nya EU-förordningen jämfört med den första EU-förordningen, som kom 2013.

Nytt i förordningen är också skyldigheten att rapportera misstänkta transaktioner och betydande försvinnanden och stölder i fråga om sprängämnesprekursorer, som nu utökas till att omfatta fler aktörer. Det har dessutom tillkommit krav på bland annat medvetandehöjande åtgärder och utökad tillsyn.

Tyvärr har vi, fru talman, sett flera fall, exempelvis terrordåden i London, Madrid och Oslo, där hemmagjorda bomber har lett till många döda och skadade och en stor materiell förstörelse. Det ligger därför i det allmännas intresse att så långt som möjligt säkerställa att dessa ämnen inte hamnar i orätta händer. Utskottet välkomnar därför EU-förordningen om skärpta regler för hanteringen av sprängämnesprekursorer och tillstyrker förslaget om lagändringar.

Jag yrkar således bifall till förslaget i betänkandet.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 15.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 9.14 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 16.00, då votering skulle äga rum.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 16.00.

SkU15 Granskning av meddelande om en handlingsplan för rättvis och enkel beskattning till stöd för återhämtningsstrategin

Kammaren biföll utskottets förslag.

FöU2 Skärpta regler avseende hanteringen av sprängämnesprekursorer

Punkt 2 (Översyn av regelverket för explosiva varor)

1. utskottet

2. res. 1 (M, KD)

Votering:

41 för utskottet

14 för res. 1

1 avstod

293 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 16 S, 10 SD, 5 C, 4 V, 3 L, 3 MP

För res. 1: 11 M, 3 KD

Avstod: 1 -

Frånvarande: 84 S, 59 M, 52 SD, 26 C, 23 V, 19 KD, 16 L, 13 MP, 1 -

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

§ 16 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2020/21:32 Svenskt deltagande i Förenta Nationernas stabiliseringsinsats i Mali

2020/21:34 Revision av det enhetliga elektroniska rapporteringsformatet

§ 17 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 13 oktober

2020/21:53 Ett tryggare tomträttssystem

av Roger Hedlund (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:54 Genomströmningstider för jaktbrott

av Lars Beckman (M)

till statsrådet Mikael Damberg (S)

§ 18 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 13 oktober

2020/21:188 Sanktioner mot regimen i Belarus

av *Margareta Cederfelt* (M)
till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:189 Mediefrihet och Ryssland under det svenska OSSE-ordförandeskapet

av *Margareta Cederfelt* (M)
till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:190 Den kritiserade klädskatten

av *Tobias Andersson* (SD)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2020/21:191 En trafiksäker hantering av elsparkcyklar

av *Margareta Cederfelt* (M)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2020/21:192 Attityder gentemot kristna i Sverige

av *Björn Söder* (SD)
till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2020/21:193 Förslaget till stärkt äganderätt

av *Lars Beckman* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:194 Uppgifter kring Nordkoreas ambassad i Sverige

av *Björn Söder* (SD)
till utrikesminister Ann Linde (S)

§ 19 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 14 oktober

2020/21:132 Förslaget om ny migrationspakt i EU

av *Markus Wiechel* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:174 Straffrättsligt skydd för barn

av *Mikael Eskilandersson* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:173 Straffbarhet för uppmaning till självmord

av *Mikael Eskilandersson* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 20 Kammaren åtskildes kl. 16.02.

Prot. 2020/21:21
14 oktober

Sammanträdet leddes
av tredje vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 9.14 och
av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANN LARSSON

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Val av ledamöter i Nordiska rådets svenska delegation	1
§ 2 Val av suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation	2
§ 3 Val av ledamöter till styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond	2
§ 4 Val av personliga suppleanter till styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond	3
§ 5 Val av ordförande i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond	4
§ 6 Justering av protokoll	4
§ 7 Avsägelse	4
§ 8 Anmälan om kompletteringsval	4
§ 9 Anmälan om faktapromemoria	5
§ 10 Anmälan om granskningsrapport	5
§ 11 Ärenden för hänvisning till utskott	5
§ 12 Motioner för omedelbar hänvisning	5
§ 13 Granskning av meddelande om en handlingsplan för rättvis och enkel beskattning till stöd för återhämtningsstrategin	6
Skatteutskottets utlåtande 2020/21:SkU15	6
(Beslut fattades under § 15.)	6
§ 14 Skärpta regler avseende hanteringen av sprängämnesprekursorer	6
Försvarsutskottets betänkande 2020/21:FöU2	6
Anf. 1 ALEXANDRA ANSTRELL (M)	6
Anf. 2 KALLE OLSSON (S)	7
(Beslut fattades under § 15.)	8
Ajournering	8
Återupptaget sammanträde	8
§ 15 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	9
SkU15 Granskning av meddelande om en handlingsplan för rättvis och enkel beskattning till stöd för återhämtningsstrategin	9
FöU2 Skärpta regler avseende hanteringen av sprängämnesprekursorer	9
§ 16 Bordläggning	9
§ 17 Anmälan om interpellationer	9
§ 18 Anmälan om frågor för skriftliga svar	10
§ 19 Anmälan om skriftliga svar på frågor	10
§ 20 Kammaren åtskildes kl. 16.02.	11